

Apostolien teot 5

Apt. 4:1-22

Tässä Alusta alkaen –ohjelmassa tutkimme nykyään Apostolien tekoja. Viime kerralla pääsimme sen 3. luvun loppuun. Siinä kerrottiin siitä, kuinka Pietari ja Johannes paransivat ramman. Sen jälkeen Pietari alkoi kertoa kansanjoukolle Jeesuksesta ja hänen tekemästään pelastusteosta.

Virkavalta astuu kehiin

Siitä koitui heille vaikeuksia.

Kun Pietari ja Johannes vielä puhuivat kansalle, tulivat paikalle papit, tempelivartioston päällikkö ja saddukeukset. He olivat suutuksissaan siitä, että apostolit opettivat kansaa ja Jeesuksen ylösnousemukseen vedoten julistivat ylösnousemusta kuolleista. He pidättivät Pietarin ja Johanneksen ja panivat nämä yöksi vankilaan; oli näet jo ilta. Mutta monet niistä, jotka olivat kuulleet heidän puheensa, uskoivat. Miehiä oli nyt jo noin viisituhatta (Apt. 4:1-4)

Papit, päälliköt ja saddukeukset olivat suutuksissaan, koska Pietari ja Johannes puhuivat Jeesuksen nimissä ja väittivät hänen nousseen kuolleista. Se oli heille tietenkin kiusallista, koska kyseinen Jeesus oli tapettu heidän tahdostaan. Jos hän olisi oikeasti Messias, niin silloin he olisivat olleet erittäin pahasti väärässä. Kaiken lisäksi Pietarin ja Johanneksen opetus oli saanut kaikupohjaa valtavan suuressa väkijoukossa. Jeesukseen uskovia oli jo 5000, jos pelkät miehet laskettiin. Oli niitä mukana tietysti naisia ja lapsiakin, mutta heitä ei tuon ajan kirkolliset tilastointiohjelmat tunteneet.

Pietari ja Johannes joutuivat yöksi vankilaan.

Seuraavana päivänä kokoontuivat Jerusalemissa juutalaisten hallitusmiehet, vanhimmat ja lainopettajat. Ylipappi Hannas oli paikalla, samoin Kaifas, Johannes, Aleksandros ja kaikki muut, jotka olivat ylipapillista sukua. He käskivät tuoda apostolit eteensä ja kysyivät: "Millä voimalla ja kenen nimessä te tämän teitte?" (Apt. 3:5-7)

Pietari ja Johannes joutuivat juutalaisten korkeimman neuvoston eteen. Kyseessä oli luultavasti sama kokoonpano, joka oli pari kuukautta aiemmin tuominnut Jeesuksen kuolemaan. Se koostui 71 miehestä, jotka olivat ylipapillista sukua, kirjanoppineita. Virallinen johtaja oli ylipappi Kaifas, mutta todellista valtaa piti näpeissään Hannas, edellinen ylipappi, jonka roomalaiset olivat syrjäyttäneet ja nostaneet hänen tilalleen hänen vävy-poikansa Kaifaksen.

Apostolit asetettiin neuvoston keskelle ja heiltä kysyttiin, että ”millä voimalla ja kenen nimissä te tämän teitte?” Näin saataisiin tulossa olevalle oikeudenkäynnille jotain konkreettista materiaalia.

Pietarin puhe

Mutta samalla Pietari sai tilaisuuden todistaa Jeesuksesta.

Silloin Pietari, Pyhää Henkeä täynnä, sanoi heille: "Kansan hallitusmiehet ja vanhimmat! Jos meidät nyt pannaan vastaamaan sairaalle tekemästämme hyvästä teosta ja ilmoittamaan, kenen nimessä hänet on parannettu, niin tietäkää tämä, te kaikki ja koko Israelin kansa: se tapahtui Jeesuksen Kristuksen, Nasaretilaisen, nimessä. Hänet te ristiinnaulitsitte, mutta Jumala herätti hänet kuolleista. Hänen voimastaan tämä mies seisoo terveenä teidän edessänne. Hän on se kivi, joka ei teille rakentajille kelvannut mutta josta on tullut kulmakivi. Ei kukaan muu voi pelastaa kuin hän. Mitään muuta nimeä, joka meidät pelastaisi, ei ole ihmisille annettu koko taivaankannen alla." (Apt. 4:8-12)

Pietari ei joutunut turvautumaan omaan viisauteensa, rohkeuteensa tai puhekykyynsä. Näinhän Jeesus oli luvannut. Hän oli nimenomaisesti sanonut, että kun hänen omiaan vietäisiin hallitusmiesten eteen syytettäväksi, he eivät saisi etukäteen huolehtia siitä, mitä sanoisivat. Sillä tuossa hetkessä Pyhä Henki antaisi heille sanat suuhun (Luuk. 12:11-12).

Mitä Pietari sai puhuttavaksi? Hän puhui Jeesuksen kuolemasta ristillä sekä siitä, miten Jumala herätti hänet kuolleista. Tuon Ylösnousseen antamin valtuuksin ja hänen voimallaan rampa oli parannettu. Sama voima voi pelastaa jokaisen ihmisen.

Jeesuksen nimi

Mielenkiintoinen on minusta tuo viimeinen lause: "Mitään muuta nimeä, joka meidät pelastaisi, ei ole ihmisille annettu koko taivaankannen alla." Se tarkoittaa sitä, että Jeesus itse on läsnä hänen nimessään. Pelastus on Jeesuksen persoonassa. Pelastus ei ole jokin hengellinen periaate. Ei edes armon periaate. Eikä se ole mikään uskonto tai tunne. Se on yksilöpersoonaa, Jeesus Nasaretilainen, Jumalan ja neitsyt Marian Poika, joka on ristiinnaulittu ja ylösnoussut meidän puolestamme.

Jos et tiedä hänestä mitään muuta kuin hänen nimensä, niin aloita siitä. Huuda avuksesi Jeesuksen nimeä. Hän on sitoutunut siihen nimeen, hän on läsnä sille, joka etsii häneltä apua hänen nimestään.

Nykyisin käydään kirkossakin keskustelua siitä, onko Jumalan armo läsnä muissa uskonnoissa kuin kristinuskossa. Se on ehkä osittain hyvääkin keskustelua. Meidän kristittyjen on opittava tuntemaan ja kunnioittamaan muita uskontoja. Vain sen avulla me pystymme kohtaamaan noiden uskontojen edustajat kunnioittavasti ja kertomaan heille Jeesuksesta heille ymmärrettävällä tavalla.

Siksi meidän on oltava valmiita huomaamaan ja tunnustamaan se, että muissakin uskonnoissa kuin kristinuskossa voi olla paljonkin hyvää. Ehkä niissä voi olla jopa jotain Jumalan armosta.

Mutta missään nimessä muissa uskonnoissa ei ole pelastavaa Jumalan armoa. Se on ihan kristinuskon perusväite, että pelastusta ei ole kenenkään muun nimessä kuin Jeesuksen. Tämä

johtuu siitä, että Jeesus on Jumalan *ainoa* Poika. Yksi hänessä Jumala on tullut ihmiseksi. Yksi hänessä Jumala on kuollut puolestamme. Jeesuksen ylösnousemuksessa Jumala teki ratkaisevan pelastusteon ja voitti kuolemamme. Tämä asia välitetään meille ihmisille Jeesuksesta kertomalla, niin että meissä syntyy usko. Sen tähden pelastusta ei voi olla missään muualla kuin Jeesuksessa, häneen uskomisessa. Sitä tarkoittaa Pietarin väite: ”Mitään muuta nimeä, joka meidät pelastaisi, ei ole ihmisille annettu koko taivaankannen alla.”

Neuvosto hämmentyy

Kun neuvoston jäsenet näkivät Pietarin ja Johanneksen rohkeuden ja totesivat heidät oppimattomiksi kansanmiehiksi, he olivat ihmeissään. He tunsivat nämä Jeesuksen seuralaisiksi, ja kun he vielä näkivät parannetun miehen seisovan apostolien vieressä, he eivät voineet väittää vastaan (Apt. 4:13-14).

Tuohon aikaan oppimattomat kansanmiehet eivät osanneet puhua vakuuttavasti ja rohkeasti ylhäisön edessä. Jo se oli ihme, saati sitten se, että syntymästään saakka rampana ollut mies nyt seisoi terveenä apostolien vieressä. Niinpä korkeimman neuvoston piti ottaa tuumaustauko.

He käskivät apostolien poistua istuntosalista ja neuvottelivat keskenään: "Mitä me teemme näille miehille? Heidän toimestaan on selvästikin tapahtunut ihme. Jerusalemlaiset sen jo tietävät, emmekä me voi sitä kiistää. Mutta ettei tapaus tulisi kansan parissa vielä laajemmalti tunnetuksi, meidän on paras jyrkästi kieltää heitä enää puhumasta sen miehen nimessä kenellekään." (Apt. 4:15-17)

Neuvosto siis tunnusti, että apostolien kautta oli selvästi tapahtunut ihme. Se oli aivan ilmeistä, eivätkä he voineet sitä kiistää. Se ei kuitenkaan saanut heitä muuttamaan mieltään. Sen sijaan he kävivät miettimään keinoja sitä silmällä pitäen, että tieto asiasta ei leviäisi.

Tuntuu aivan älyttömältä toiminnalta: tunnustaa tosiasia, mutta kieltäytyä toimimasta sen mukaisesti. Ja sen sijaan toimia siten, että tieto tosiasiasta saataisiin pimitettyä. Mikä selittää tällaisen?

Sen voi ymmärtää ihan luonnollisena reaktiona. Neuvosto ei voinut kiistää ihmettä, mutta ei voinut toimia sen antaman osviitan mukaisesti, sillä se olisi vienyt heiltä vallan. Ihmehän oli osoittamassa, että heidän tapattamansa mies oli Jumalan lähettämä Messias. Silloin he olisivat selvästi harhassa, kieroja Jumalan vastustajia.

Aivan samasta syystä monet nykyihmiset haluavat olla kuulematta Jeesuksesta. Sillä jos sanoma Jeesuksen kuolemasta ja ylösnousemuksesta on totta, se merkitsee sitä, että he tosiaan ovat syntisiä. Jeesushan kuoli sovittaakseen syntisten synnit. Hän kuoli jokaisen puolesta, sillä jokainen on Jumalan edessä syntinen. Mutta sellaista on hyvin nöyryyttävä hyväksyä omalle kohdalle. Siksi myös Jeesuksen ylösnousemus on kiusallinen asia. Jos se on totta, silloin on totta myös se, että minä olen syntinen, jonka puolesta Jeesus on kuollut.

Samalla neuvoston kielteisen reaktion syynä oli yliluonnollinen hengellinen valta, sielunvihollinen eli perkele. Se sokaisi neuvoston silmät ja esti heitä näkemästä totuutta. Siksi he jääräpäisesti yrittivät sivuuttaa juuri todistamansa ihmeen.

Totellako Jumalaa vai esivaltaa?

He kutsuivat apostolit sisään ja kielsivät heitä enää puhumasta tai opettamasta yhtään mitään Jeesuksen nimessä. Mutta Pietari ja Johannes vastasivat heille: "Onko Jumalan edessä oikein totella ennemmin teitä kuin Jumalaa? Ratkaiskaa itse. Me emme voi olla puhumatta siitä, mitä olemme nähneet ja kuulleet." (Apt. 3:19-20)

Tämä on keskeinen raamatunkohta kun mietitään sitä, kuinka kristittyjen on suhtauduttava maalliseen esivaltaan. Sitä on pääsääntöisesti toteltava, sillä se on olemassa Jumalan asettamana. Apostoli Paavali opettaa asiasta näin:

Jokaisen on suostuttava esivaltansa alaisuuteen. Eihän ole esivaltaa, joka ei olisi Jumalalta peräisin, häneltä ovat vallankäyttäjät saaneet valtuutensa. Joka vastustaa esivaltaa, nousee siis Jumalan säädöstä vastaan, ja ne, jotka näin tekevät, saavat rangaistuksensa. Ei sen, joka tekee oikein, tarvitse pelätä viranomaisia, vaan sen, joka tekee väärin. Jos siis tahdot elää pelkäämättä esivaltaa, tee oikein! Silloin saat siltä kiitosta. Se on Jumalan palvelija ja toimii sinun parhaaksesi. Mutta jos teet väärin, pelkää! Esivalta ei kannata miekkaa turhaan. Se on Jumalan palvelija ja panee täytäntöön väärintekijälle kuuluvan rangaistuksen. Siksi on suostuttava esivallan alaisuuteen, ei vain rangaistuksen pelosta vaan myös omantunnon vaatimuksesta. Sen vuoksi te verojakin maksatte, sillä viranomaiset ovat Jumalan palveluksessa, kun he hoitavat tehtäviään. Antakaa jokaiselle se, mikä hänelle kuuluu: kenelle vero, sille vero, kenelle tulli, sille tulli, kenelle pelko, sille pelko, kenelle kunnia, sille kunnia (Room.13:1-7)

Mutta toisaalta, jos esivalta jostain syystä rappeutuu niin pahoin, että se asettuu selkeästi vastustamaan Jumalan tahtoa, niin jossain vaiheessa kristityn on uskallettava uhmata esivaltaa.

Näin on tapahtunut monissa diktatuurivaltioissa, kuten Neuvostoliitossa, Natsi-Saksassa tai Kiinassa. Niissä valtio on asettunut vastustamaan Jeesuksesta puhumista ja ruvennut räikeästi ja väkivaltaisesti sortamaan viattomia ihmisiä. Silloin valtiovalta ei toimi Jumalan edustajana. Silloin on uskallettava totella Jumalaa enemmän kuin valtiota. Silloinkin kun se johtaa vainoon tai jopa hengenmenoon.

Tällainen tilanne oli Pietarilla ja Johanneksella käsillä. He päättivät totella Jumalaa enemmän kuin korkeinta neuvostoa. He eivät luvanneet totella neuvoston kieltoa, että he eivät saisi opettaa kansalle Jeesuksesta.

Ja heidän rohkeutensa palkittiin:

Silloin neuvoston jäsenet uhkailivat heitä entistä ankarammin, mutta päästivät heidät sitten vapaaksi kansan tähden. He katsoivat mahdottomaksi rangaista miehiä, sillä kaikki ylistivät Jumalaa sen johdosta, mitä oli tapahtunut. Olihan mies, joka tällä tunnusteolla oli parannettu, jo yli neljäkymmenen vuoden ikäinen (Apt. 4:21-22).

Korkein neuvosto ei yksinkertaisesti uskaltanut rangaista Pietaria ja Johannesta. Kansanjoukon yleinen mielipide oli kääntynyt heidän hyväkseen. Heidän kauttaan tapahtunut ihme oli niin tavaton, että sen oli pakko olla Jumalasta lähtöisin. Ehkä Luukas lääkärinä kiinnitti huomiota parannetun ikään: jos hän oli jo 40 vuotta ollut parantumattoman sairas, niin sen oli pakko olla Jumalan asioihin puuttumista, että hän nyt yhtäkkiä olikin terve.